

Eetikakoodeks

Pärnu Sotsiaalkeskus 2017

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	2
TÖÖTAJATE EETILISE KÄITUMISE ÜLDISED PÕHIMÕTTED.	3
EETILINE KÄITUMINE KLIENDITÖÖS.	3
FÜÜSILISE, VAIMSE JA MAJANDUSKLIKU ÄRAKASUTAMISE ENNETAMINE.	4
TÖÖTAJA EETILINE KÄITUMINE KOLLEEGIDE JA KOOSTÖÖPARTNERITE SUHTES.	4
EETILISE KONFLIKTI MENETLEMISE KORD	5

SISSEJUHATUS.

Pärnu Sotsiaalkeskuse töötaja on spetsialist, kes tegeleb erinevate riskigrupi kuuluvate inimestega, näiteks:

- eakad (sh majanduslikes raskustes olevad eakatest koosnevad perekonnad ja üksikud eakad);
- toimetulekuraskustes perekonnad;
- erivajadustega inimesed.

Sageli tuleb meie töötajal langetada eetilist laadi otsustusi. Mil määral sekkuda inimeste perekonnaellu? Kuidas toime tulla alkoholiprobleemiga? Kuidas ära tunda peredes esinevat vaimset ja füüsilist vägivalda ning kuidas neid probleeme lahendada?

Võtmemõiste selliste probleemide lahendamisel on usaldus. Kui usaldus töötaja vastu kaob, on väga raske inimesi nende probleemides aidata.

Eetikakoodeks aitab järgida põhimõtteid igapäevatoos, mis on seotud inimeste elukvaliteedi ja käekäiguga meie ühiskonnas ning nende sotsiaalse toimetuleku taseme tõstmisega.

Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni eetikakomitee on loonud sotsiaalvaldkonna töötaja eetikakoodeksi, mis on sotsiaaltöö tegijale abiks raske ja vajaliku töö tegemisel. Sotsiaalvaldkonna töötaja eetikakoodeksi eesmärk on toetada sotsiaalala töötajaid nende igapäevases toos.

Pärnu Sotsiaalkeskus on asutuse eetikakoodeksi koostamisel lähtunud:

- sotsiaaltööd reguleerivatest rahvusvahelistest (ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioon, Euroopa sotsiaalharta) ja riiklikest (EV põhiseadus, sotsiaalhoolekande seadus, perekonnaseadus, kutseadus) alusdokumentidest;
- Eesti sotsiaalvaldkonna töötaja eetikakoodeksist (2022);
- asutuse põhiväärtustest;
- sotsiaalteenuste osutamisele kehtestatud kvaliteedistandarditest.

TÖÖTAJATE EETILISE KÄITUMISE ÜLDISED PÕHIMÕTTED.

Pärnu Sotsiaalkeskuse töötaja:

- tunnustab, et igal inimesel on õigus heaolule ja väärrikale kohtlemisele;
- on diskrimineerimise vastu ja lähtub oma tegevuses sellest, et kõigil inimestel on võrdväärsed õigused olla ühiskonna täisväärtuslik liige, sõltumata nende east, maailmavaatest või usulistest tõekspidamistest, rahvusest, rassist, keelest ja etnilisest päritolust, sugupõlvest ja sotsiaalsest positsioonist, poliitilistest veendumustest, soost, soolisest orientatsioonist või puudest;
- lähtub põhimõttest, et inimõigused on sünnipärased ja võõrandamatud ega olene inimese käitumisest või tema tegevusvõimest;
- austab iga inimese õigust teha valikuid ja ennast teostada eeldusel, et ta oma toimingutega ei riiva teiste inimeste samalaadseid õigusi. Inimene vastutab oma valikute tagajärgede eest ise;
- ennetab ja vähendab inimeste sotsiaalset tõrjutust ning seisab esmajärjekorras halvemas olukorras olevate inimeste õiguste eest;
- austab oma tegevuspiirkonna etnilist ja kultuurilist mitmekesisust ning võtab arvesse isiksuslikke, perekondlikke, grupilisi ja kogukondlikke erinevusi;
- pöörab avalikkuse, huvigruppide, poliitikute ja oma tööandjate tähelepanu olukordadele, kus meetmed inimeste abistamiseks on ebakohased või ebapiisavad ning kus vahendite, juurdepääsu ja heaolu jaotus on alandav ning ebaõiglane.

EETILINE KÄITUMINE KLIENDITÖÖS.

Pärnu Sotsiaalkeskuse töötaja:

- suhtub oma klientidesse erapooletult ning eelarvamusteta;
- kaitseb oma kliendi huve;
- edendab kliendi iseseisvat toimetulekut ning ei tee tema eest ära midagi, millega ta ise toime tuleb;
- nõustab klienti tema elu puudutavate otsuste tegemisel, suunab teda delikaatselt arukatele otsustele, selgitab kliendile erinevate valikuvõimaluste eeliseid, puudusi ja tagajärgi, et klient võiks teha oma olukorras parima valiku;
- tunnustab ja respektierib kliendi isiklikke eesmärke, vastutust ja kodanikuõigusi, mis vastavad tema suutlikkusele ja pädevusele;
- tegutseb kliendi tahte vastaselt vaid siis, kui see on vältimatu tagamaks kliendi, tema lähedaste või teiste inimeste turvalisust ja kaitset;
- lähtub töös kliendiga oma pädevuse ja kompetentsuse piiridest, sh ei anna lubadusi, mida ta ei suuda täita;
- aktsepteerib kliendi õigust privaatsusele ja konfidentsiaalsusele;
- kogub kliendi kohta vaid seda informatsiooni, mis on kliendi abistamiseks vajalik ning selgitab kliendile tema kohta kogutud informatsiooni talletamise ja kasutamise põhimõtteid;
- kasutab tema käsutuses olevat teavet vastavalt seadusele, asutuses kehtestatud korrale või kliendiga sõlmitud kokkuleppele;
- ei loo abi vajava inimesega ega tema lähedastega rahalisi või muid huvide konflikti põhjustavaid isiklikke suhteid.

FÜÜSILISE, VAIMSE JA MAJANDUSKLIKU ÄRAKASUTAMISE ENNETAMINE.

Pärnu Sotsiaalkeskus:

- sõlmib iga kliendiga teenusele tulles lepingu, kus on selgelt kirjas kliendi õigused ja kohustused või lepingu mitte sõlmimisel selgitab õigusi kohustusi suuliselt.
- sõlmib iga ruumide kasutajaga lepingu kus on selgelt kirjas ruumide kasutaja õigused ja kohustused ning tutvustab põhjalikult majas kehtivaid sisekorra eeskirju;
- selgitab igale kliendile põhjalikult kõike tema poolt kasutatava teenusega seonduvat;
- teovõimetu isikuga tegelemise puhul sõlmib lepingu ja/ või selgitab kliendi õiguseid ja kohustusi tema eestkostjale;
- kui töötajal on vaja luua teenuse osutamiseks kliendiga füüsiline kontakt, siis küsitakse selleks kliendi või tema eestkostja nõusolek;
- kasutab tema käsutuses olevat teavet ja kliendi poolt talle usaldatud (raha, isiklikud esemed jm) vastavalt seadusele ja asutuses kehtestatud korrale - toidu ostmise ja maksete tasumise kohta on klientide juures sisse seatud rahadega arveldamise vihid;
- vaatab regulaarselt üle ja analüüsib kaebuste esinemist klientide ärakasutamise ja klientide õiguste rikkumise osas;
- küsib vaimse ärakasutamise ennetamiseks klientidelt aktiivselt tagasisidet;
- koolitab oma personali klientide enesemääramisõiguse parema tagamise osas.

TÖÖTAJA EETILINE KÄITUMINE KOLLEEGIDE JA KOOSTÖÖPARTNERITE SUHTES.

Pärnu Sotsiaalkeskuse töötaja:

- arendab oma kutseoskusi, on kursis uute suundumistega sotsiaaltöös, käib ringi „lahtiste silmadega“ ning ei jää ajale jalgu;
- väljendab tunnustust ja kriitikat (kliendi, kolleegi, koostööpartneri jt kohta) vastutustundlikul viisil ning asjakohastes kanalites;
- kuulab oma kolleege ja koostööpartnereid, on toetav ja abivalmis, arvestab nende arvamusega, vajadusel on valmis neile nõu andma ning neid jõustama;
- kaitseb kolleege ja koostööpartnereid ebaõiglase kohtlemise ja ebaõige kriitika eest;
- tegutseb ausalt, eristab piire oma isikliku elu, tööelu ja ühiskondliku tegevuse vahel;
- austab nii oma kui kolleegide õigust privaatsusele väljaspool tööaega;
- ei kasuta oma positsiooni isikliku heaolu saavutamiseks ega ole poliitilise mõjutamise tööriistaks;
- vastutab isiklikult oma ametitöös tehtud otsustuste, edastatud informatsiooni korrektsuse ning nii oma tehtud kui tegemata töö eest;
- hoiab ja edendab oma töökoha ning asutuse mainet, on alati puhas, korrektne ja viisakas;
- osaledes avalikus diskussioonis, väljendab selgelt, mis asutust ta esindab ja millises rollis esineb.

Pärnu Sotsiaalkeskuse juht:

- kujundab töökeskkonna, kus töötajad ei ole oma otsustuses ja vastutuses üksi;
- loob töötajatele toetuse ja psühhosotsiaalsete riskide maandamise tingimused;
- tagab töötajatele võimaluse osaleda erialakoolitustel ja vajadusel mentori, superviisori või psühholoogi abi;
- abistab töötajaid, kes on langenud füüsilise või vaimse rünnaku (sh veebikeskkonnas) ohvriks;
- seisab selle eest, et töötajad saavad töö eest väärilist tasu;
- märkab hästi tehtud tööd ja tunnustab töötajaid.

EETILISE KONFLIKTI MENETLEMISE KORD

Pärnu Sotsiaalkeskuse töötaja, kes märkab eetikakoodeksi reeglite vastu eksimist:

- reageerib sellele, tehes suulise märkuse eksinule;
- pöördub vajadusel kas oma otsese juhi või asutuse juhataja poole, kes leiab lahenduse, vajadusel moodustades selle leidmiseks komisjoni;
- vastuolude puhul, mida asutusesiseselt ei suudeta lahendada, leitakse ekspert väljaspool asutust või pöörduetakse Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni (ESTA) poole.

Muudetud aprillis 2023.